

Atrakcje turystyczne Gór Świętokrzyskich – Kielce

Centrum ruchu turystycznego Gór Świętokrzyskich. Początkami sięgają II połowy XI wieku, od tego okresu do roku 1789 były własnością biskupów krakowskich. Znacznie rozwinęły się w wieku XV i XVI, ze względu na wydobycie ołowiu, srebra i miedzi w okolicy. W roku 1816 z inicjatywy Stanisława Staszica powstała Dyrekcja Główna Górnicza oraz Szkoła Akademiczno-Górnicza. Kielce to miasto, gdzie dzieciństwo spędzili Piotr Ściegienny, A. Dygasiński i Stefan Żeromski. Obecnie są one miastem wojewódzkim (213,7 tys. mieszkańców), węzłem drogowym i kolejowym, ośrodkiem przemysłowym.

Zabytki w Kielcach

Pałac Biskupi – o jego randze świadczy zakwalifikowanie go do grupy „0” w dawnej klasyfikacji zabytków (tym mianem określano obiekty zabytkowe najwyższej klasy). Obecnie jest to jedyny zachowany w prawie nie zmienionej postaci obiekt reprezentujący architekturę typową dla epoki „Wazów”. Fundatorem pałacu był biskup krakowski Jakub Zadzik. Architektem najprawdopodobniej Jan Trevano, a budowniczym Tomasz Poncino. W l. 1637 – 1641 wzniesiono w stylu wczesnego baroku korpus główny z ośmiobocznymi basztami w narożach. Następnie w latach 1720-46 powiększono pałac wg projektu Kacpra Bażanki o skrzydła boczne. Obecnie mieści się w nim Muzeum Narodowe: muzeum wnętrz pałacowych, sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego, zbiory malarstwa polskiego XVIII i XIX wieku (J. Chełmoński, J. Fałat, A. Gierymski, J. Kossak, J. Malczewski, S.I. Witkiewicz, L. Wyczółkowski, S. Wyspiański).

Rysunek 13. Pałac Biskupi w Kielcach.

Katedra p.w. Wniebowzięcia NMP – kościół wzniosł w 1171 roku biskup krakowski Gedeon. Obecny wygląd wczesnobarokowej, trójnawowej, orientowanej bazyliki otrzymała katedra po licznych przebudowach od XIII do XIX wieku. W zamurowanym portalu kościoła znajduje się marmurowa tablica – ciekawy zabytek z okresu Oświecenia. Ufundował ją w 1782 roku przewodniczący powołanej w 1773 roku Komisji Edukacji Narodowej ksiądz prymas Michał Poniąkowski. Tablica podaje polskie jednostki długości, ciężaru i powierzchni przedstawiając zarazem podstawowy wzorzec miary długości – „łokieć Koronny”. Wyryto także wzorzec stopy paryskiej i angielskiej. Ponadto umieszczono wybrane liczby z ich opisem oraz zamieszczono tekst, informujący co każdy z obywateli wiedzieć powinien. W katedrze warto zwrócić uwagę na obraz Matki Boskiej Łaskawej Kieleckiej – otaczany kultem religijnym, namalowany ok. 1600 roku. Zdobia go XIX-wieczna sukienka i nałożone (3 VI 1991) przez Jana Pawła II korony. Istnieje możliwość zwiedzania skarbcza – cenne dzieła sztuki sakralnej, najcenniejsze to:

- dary Kazimierza Wielkiego (gotycki złoty kielich z 1362 r. oraz złoty relikwiarz herbowy z wizerunkiem głowy św. Marii Magdaleny z ok. 1370 r.),

- zabytki rękopiśmiennictwa (pergaminowy Antyfonarz Kielecki z 1372 roku oraz mszał z przełomu XV i XVI wieku).

Na cmentarzu katedralnym znajduje się mogiła Wojciech Bartosa-Głowackiego, bohatera spod Racławic.

Dworek modrzewiowy (XVIII w.) – kryty łamanym dachem gontowym. Ma w nim swą siedzibę Muzeum Wsi Kieleckiej, które zlokalizowane jest w Tokarni.

Rysunek 14. Dworek modrzewiowy w Kielcach.

Muzeum Zabawek – (czynne oprócz poniedziałków 10-17) ekspozycja zabawek z różnych krajów świata i z różnych okresów.

Kadzielnia – (297,5 m n.p.m.) jest jednym ze wzniesień leżącego w granicach administracyjnych Kielc, zbudowanego ze skał wapiennych, Pasma Kadzielniańskiego. Według tradycji nazwa góry nawiązuje do pozyskiwanych stąd owoców jałowca, które później służyły do napełniania kadzideł w świątyniach. Przez około 100 lat pozyskiwano tu na skalę przemysłową wapienie dewońskie. W latach 60-tych przerwano eksploatację urządzając na wzgórzu tereny rekreacyjne. Oprócz alejek spacerowych, punktów widokowych, toru saneczkowego, z okazji obchodów IX wieków miasta oddano do użytku w 1974 roku

amfiteatr na 5000 miejsc siedzących.

Rysunek 15. Kadzielnia

Pięknie wkomponowany w skały uchodzi za najciekawszy tego typu obiekt w kraju. W 1979 r. wzniesiono tu pomnik poświęcony bojownikom o wyzwolenie narodowe i społeczne. Kadzielnia stanowi największe skupisko jaskiń na Kielecczyźnie, łącznie jest ich tutaj 14. Dwie najdłuższe to Szczelina (140 m. długości) oraz jaskinia Wschodnia (110 m. długości).

Rysunek 16. Kadzielnia (widok z amfiteatru).

Karczówka – pobernardyński zespół klasztorny na Karczówce jest jedną z najbardziej charakterystycznych dla Kielc budowli.

Dzięki swemu położeniu na szczycie najwyższego (315 m. n.p.m.) wzniesienia w paśmie Kadzielniańskim, widoczny jest niemal z każdego punktu miasta. Wzgórze, pokryte lasem sosnowym, stanowi od 1953 roku Rezerwat krajobrazowy „Karczówka”. Znajdują się tutaj liczne ślady eksploatacji rud ołowiu, które wydobywane były prawdopodobnie już od XIII do XVIII w. Na szczycie Karczówki, na miejscu kapliczki górniczej znajduje się wspomniany już klasztor i kościół pod wezwaniem św. Karola Boromeusza. Kościół został erygowany 2 maja 1624 r. przez biskupa krakowskiego jako wotum za oszczędzenie Kielc od zarazy, która nawiedziła okolice miasta w latach 1620-1622 (św. Karol Boromeusz jest patronem zagrożonych zarazą).

Rysunek 17. Karczówka.

Klasztor przechodził z rąk do rąk, obecnie jest w posiadaniu Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego Księży Pallotynów. Stowarzyszenie to zawdzięcza swe istnienie św. Wincentemu

Pallotiemu; stąd potoczna nazwa – pallotyni. Kościół św. Karola Boromeusza wzniesiony został zgodnie z zasadą odwrotnej orientacji (ołtarz główny na zachodzie) – prawdopodobnie dla wygody wiernych wchodzących na nabożeństwa od strony miasta. Wnętrze kościoła, mimo prostoty jego bryły, braku bocznych kapliczek i klasycznych pilastrów nosi czysto barokowy charakter i chociaż nie jest przeładowane zdobieniami stanowi prawdziwy unikat wśród zabytków architektury sakralnej Kielecczyny. Hełmy wież na Karczówce przypominają zwieńczenia wież kościoła św. Anny w Krakowie. W Kielcach nie ma wież o zwieńczeniach, które przewyższałyby swym urokiem wieże kościoła św. Karola Boromeusza. Najcenniejszym zabytkiem w kościele jest ołtarz główny wykonany z marmuru chęcińskiego, poświęcony patronowi świątyni. Dla turystów indywidualnych istnieje możliwość zatrzymania się i noclegu w klasztorze.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.